mine kaswab mais, mis meie maal Türgi nisu nime all tuttaw on ja millel sagedaste 300—400 tera ühest kõrrest wälja kaswab.

Kõige kuulsamad linnad on Jassi, Galatz, kust üks jagu meie wäest üle Donau jõe Türgi maale läks, Plojeschti, kus üks wahe Wene wäe pääkorter oli, ja päälinn Bukarest. Wiimses linnas on suur kool, kõik ülemad kohtud, suur theater, museumid, mälestusekujud j. n. e. Linn ise on üsna ilusa mägelise koha pääle ehitatud ja ruumi poolest Peeterburgi linnaga ühesuurune, aga hooned on palju wäiksemad, ja suurus tuleb sellest, et peaaegu igal majal oma wäike aed on, kus õhtul pärast päewa palawust wõib jalutada ja hahutada, sest ilm on nii soe ja lõunapoolne, et wiina-kobarad rohkeste siginewad.

Rahwas ise on, nagu kõik sooja maa inimesed, natuke laisk ja ei pruugi enese tarwis mitte palju. Pääasi on nendel, et eneste hooned, olgu linnas ehk ka kõige waesemas külas, ikka puhtad peawad, ja naesterahwa ülem töö on iga laupäew oma majakesi, mis enamaste külades kõik sawist tehtud on, seest ja wäljast poolt ilusti lubjaga walgeks teha. See sünnib selle pärast, et mitte putukad, lutikad, kirbud ja muud waewajad insektid liig palju ei sigineks.

Nende elukombed on wäga lihtlabased. Napsi palju ei jooda, waid enamasti marjawiina, mis nad ise kaswatawad. Meesterahwad istuwad kull õhtulte sagedaste kõrtsis, aga joobnuid ei ole sugugi näha, sest nende päärööm on sääl juttu ajada ja mustlaste mängu kuulda.

Mustlaste mängumehi hulgub kõigil pool ümber, ja klaasi wiina ehk paari kopiku eest mängiwad ja laulawad nad kas paar tundi. Kui pühapäew on, siis tulewad kõik noored poisid ja tüdrukud kesk külasse tasase wainu pääle, ja iga mees wõib hää meelega nende tantsu waadata. Kõigist nende päewatanud nägudest ja süsimustadest hiilgawatest silmadest wõib näha, kuda nende sees lust tantsimise üle lõkendab. Wanemad seisawad ehk istuwad puude wilus ja waatawad niisama suure röömuga eneste laste lusti pääle.



Meie maa inimesele paistawad weel nende kirjud riided wäga kenaste silma. Noored poisid kannawad lumewalged särgid, mis wäga ilusaste kõiki sugu wärwitud lõngadega wälja on õmmeldud. Särgi üle on tihti lühikene kampsoni moodi lambanahka kasuk ümber õlade wisatud, niisamuti wärwitud lõngadega wälja õmmeldud. Pääs on must lambanahast kübar. Walged wäga kitsad püksid ja pastlad on neil jalas. Naestel jälle lumewalged päärätikud, niisamuti walged kulla- ehk siidiga wälja õmmeldud särgid ja kuue asemel põll ees ja teine põll taga paksust mustast ehk punasest willasest riidest tehtud, ka tikitud wiguritega. Tüdrukud on miisamuti riides, muud kui et nemad päärätikuid ei kanna, nende läikiwad mustad juukses on lilledega ja ridadesse lükitud hõbe- ja kuldrahaga ehitud. Kaelas ripuwad kaks ehk kolm suurt Türgi ehk Austria kuldraha. See on siis kaasaraha tütrele, et igaüks noor poiss wõiks näha, kui palju rikkust tema ühes wõib saada. Muidugi teada ei ole kõik rikkad, aga ka waesed kannawad wähemalt walskrahad üle kullatud kaelas. Kõik ei ole ju kuld, mis läigib, mõtelgu seda igaüks.

Linnades käiwad enamiste nagu igal pool muil maadel ja meil üleüldse haritud rahwa riietes, ja sääl on naesterahwas juba wäga edewad, sest igaüks tahaks ilusamalt ja uhkemalt riides olla kui teine, et waremalt mehele saaks. Meheleminemine sünnib sääl wäga wara, umbes nelja- ehk wiieteistkümnendal eluaastal mõni kord juba kolmeteistkümnendal.

Rahwas on wäga lahke Wenelaste wasta, ja ülepää, kui weel natuke Rumänia keelt mõistad, siis et taha jutt otsa leida. Saksu aga nad ei wõi sallida.

Nüüd tahan weel paar sõna lõpetuseks nende rahwa muusiku ja koolide üle jutustada.

Laulu- ehk mängukoorid külades, nagu nüüd Jumal tänatud meil juba peaaegu igas kihelkonnas, on alles tundmata asjad, ja nende mängumehed on kõigest mustlased. Tantsutükid on ime-lustilised, nii et ilma tahtmata jalad tahatsiwad ka ühes kepsu lüüa, aga nende laul ei ole ilus.

Eesti-rahwa Kasuline Kalender 1880. lk. 29